

Analyser av kännetecknet 'plats' i språkbadslevers uppsatser

Elina Nevasaari
Enheten för nordiska språk
Vasa universitet

Artikkelin materiaali koostuu ruotsin kielen kielikylpyyn osallistuvien oppilaiden (vuosikurssit 3, 6, 9) kirjoitelmista, jotka käsittelevät mm. lintujen syysmuuttoa. Artikkelissa tarkastellaan miten käsitteeseen syysmuutto olennaisesti kuuluva käsitepiirre 'paikka' realisoituu oppilaiden kirjoitelmissa. Artikkelin on osa väitöskirjatyötäni, jossa kehitän uutta lähestymistapaa tarkastella toisen kielen oppimistuloksia ja -prosessia yhdistämällä terminologisia ja kielitieteellisiä menetelmiä.

Nyckelord: elevtexter, begreppskännetecken, dimension, ämnesspecifikt språk, språkbad

1 Material och syfte

Den här artikeln ingår i min blivande doktorsavhandling om hur språkbadslever hantear ämnesspecifika begrepp. Doktorsavhandlingen i sin tur hör till ett större forskningsprojekt *Begreppsvärldar i svenskt språkbad (BeViS)*¹ vid Enheten för nordiska språk vid Vasa universitet. Projektet kombinerar två specialitetsområden inom enheten nämligen forskning i svenskt språkbad samt forskning i fackspecifik kommunikation.

Språkbadslevers uppsatser (344 st.) utgör forskningsmaterialet för den föreliggande artikeln. Uppsatserna är skrivna av språkbadslever i årskurserna 3, 6 och 9 i Esbo, Vasa och Åbo. Eleverna har fått i uppdrag att skriva en uppsats med rubriken *Nu blir det vinter i Finland*. Som inspirationskälla fick eleverna, när de så ville, använda ett papper med sex stimulusord (*djuren, marken, människan, vattendragen, vädret, växterna*). På basis av en pilotundersökning har det testats vilket slags tema som skulle vara lämpligast för eleverna och vilken slags uppgiftsgivning som ger det mångsidigaste materialet (Puskala 2005; Mård-Miettinen, Pilke, Puskala & Södergård 2006). Skrivuppgiften gjordes under en vanlig skollektion (45 minuter). Sammanlagt består alla 344

---

¹ <http://www.uwasa.fi/pohjoismaiset/forskning/koi/>.

uppsatser av 42 748 ord. Den genomsnittliga längden på uppsatserna är 124 ord och deras variationsvidd är tämligen stor eftersom den kortaste uppsatsen innehåller endast 6 ord medan den längsta uppsatsen innehåller hela 388 ord. Standardavvikelsen berättar om hur mycket de olika värdena i en population avviker från medelvärdet. Ifall värdena ligger samlade nära medelvärdet blir standardavvikelsen låg och på motsvarande sätt ger värden som avviker mycket från medelvärdet en hög standardavvikelse. (Karma 1990: 43–44.) Standardavvikelsen i uppsatserna är: 38,5 ord (årskurs 3), 72,8 ord (årskurs 6) och 65,6 ord (årskurs 9). Standardavvikelserna visar att uppsatserna i årskurser 6 och 9 avviker mer från medelvärdet jämfört med uppsatser som är skrivna av elever i årskurs 3.

I mitt forskningsmaterial har jag först excerperat de textavsnitt där eleverna skriver om djur varefter jag har excerperat de frekventaste anpassningarna till vintern hos djuren i Finland i respektive textavsnitten. I den här artikeln diskuterar jag anpassningen 'höstflyttning' med dess begreppsbyggande kännetecken 'plats'. Olika typer av fenomen som förekommer i uppsatserna (i årskurs 6) diskuteras mer djupgående i en tidigare artikel (Pälvimäki 2009).

Utgående från de textavsnitt i vilka eleverna beskriver 'höstflyttning' har jag fastslagit vissa kännetecken som är nödvändiga för att beskriva anpassningen i fråga, dvs. kännetecken som ofta realiserar i elevernas utsagor. Ett av de centralaste kännetecken, alltså ett begreppsbyggande kännetecken, är kännetecknet 'plats' som ger fenomenet en rumslig lokalisering. I den här artikeln redogör jag för hur kännetecknet 'plats' realiserar i elevernas utsagor om 'höstflyttning' samt hurdana dimensioner det går att urskilja vad beträffar kännetecknet 'plats'. Jag diskuterar också hur dimensionerna skiljer sig från varandra årskursvis.

2 Att använda terminologisk analys i språkbadsmaterial

I den här artikeln använder jag terminologiska metoder i ett språkbadsmaterial för att undersöka hur begreppsbyggande kännetecknet 'plats' realiserar i uppsatserna skrivna av elever i olika åldrar vad gäller 'höstflyttning'. I det följande diskuterar jag de aspekter

inom terminologin och inom barns tankeutveckling som är centrala i diskussionen i den här artikeln.

Enligt *Terminologins terminologi* (2006: 10–11) är ett begrepp "kunskapsenhet som skapats genom en unik kombination av kännetecken" medan ett kännetecken är "abstraktion av en egenskap hos en viss referent eller hos en grupp av referenter". För att kunna inse vilka beståndsdelar ett begrepp består av är det nödvändigt att kartlägga dess kännetecken som fungerar som igenkänningstecken för ett begrepp. Detta sker med hjälp av iakttagelser, mätresultat, allmänt godkända utsagor eller standardiserade konstateranden (Nuopponen 1994: 61). Intentionen betyder "uppsättning kännetecken som pekar ut extensionen hos ett visst begrepp" medan extensionen syftar på "uppsättning referenter som kan knytas till ett visst begrepp". Detta betyder att summan av de begreppskännetecknen som ett objekt måste uppfylla för att falla under ett begrepp finns under intensionen. Begreppskännetecknen i skriftlig form kan man hitta i definitionen som är en "beskrivning som ska avgränsa begreppet mot relaterade begrepp". (*Terminologins terminologi* 2006: 10.) Det går att urskilja olika dimensioner vad beträffar olika begreppskännetecknen. Dimensionerna berättar om det semantiska innehållet som kännetecknet ifråga innefattar.

"Den terminologiska teorins styrka ligger i dess allmänna logiska uppbyggnad" (Pilke 2000: 55). Hittills har de terminologiska analysmetoderna mest använts för att analysera fackspråk och fackbegrepp som är utarbetade av fackmän och språkexperter. De terminologiska metoderna och redskapen kan dock användas för andra ändamål för att komma fram till välstrukturerade och mångsidiga helheter. Det är dock något utmanande att använda metoder som bygger på välstrukturerade helheter på ett mer diffust material som inte är utarbetat av fackmän och språkexperter speciellt eftersom en av de enligt min mening mest centrala faserna i terminologin, nämligen abstraktionsprocessen, inte har diskuterats mer djupgående inom vetenskapsgrenen (Pilke 2000: 56).

I abstraktionsprocessen övergår man från en egenskap till ett kännetecken vilket med tanke på annat än välstrukturerat material är mer besvärligt på grund av att den logiska uppbyggnaden kan vara något bristfällig beroende på materialet som man arbetar med.

Exempelvis är den logiska uppbyggnaden i mitt forskningsmaterial utarbetat av språkbadslever ofullständig jämfört med t.ex. fackspråkliga texter vilket är i högsta grad naturligt för att det är fråga om språkbrukare på helt olika nivåer. Sammanfattningsvis kan det konstateras att barns utvecklingsfas i begreppsutvecklingen och i språkbruket ställer krav på abstraktionsprocessen och på fastställandet av de kännetecken som förverkligas i begreppsdefinitionen. Det är också utmanande att göra en skillnad mellan företeelsers egenskaper på den ontiska nivån (i världen), på begreppsnivån (begreppskännetecken) och på uttrycksnivån (själva utsagorna om referenters egenskaper) (Nuopponen 1994: 60). I det här sammanhanget bör man också komma ihåg att det hur karakteristiska drag blir nödvändiga kännetecken i begreppsbildningen beror på den använda metoden samt på arten av begrepp som undersöks (Laurén, Myking & Picht 1997: 112).

Inom psykologin som är den vetenskapsgren som mest har undersökt begreppsutveckling hos barn har den största svårigheten varit att det inte har funnits någon lämplig metod att använda för att undersöka den begreppsskapande processen hos barn (Vygotsky 2005: 167). Därtill har de faser som har kunnat fastställas i barns tankeutveckling dokumenterats i en konstgjord situation och de olika faserna förekommer inte i kronologisk ordning utan gränserna olika faser emellan är diffusa (Vygotsky 2005: 231). Begreppsbildningen är sista fasen i utvecklingen av barnets tänkande när barnet för första gången bryter den konkreta situationen och det konkreta sambandet mellan kännetecken för att kunna förena dessa kännetecken på ett nytt sätt (Vygotsky 2005: 237). Det är alltid betydligt svårare att definiera ett begrepp om detta lösrycks från den konkreta situationen i vilken det förekommer: ett barn eller en tonåring som har lyckats i begreppsbildningsuppgiften kan mycket väl möta svårigheter i att definiera det utformade begreppet och börja istället hänvisa till objekt som hade att göra med det ifrågavarande begreppet i den konkreta situationen (Vygotsky 2005: 242). Av detta drar Vygotsky (ibid.) slutsatsen att en tonåring kan använda ordet som ett begrepp men definiera det som ett komplex vilket belyser diffusa gränser mellan de olika faserna i barns tänkande. Vygotsky (2005: 177) fortsätter att först fungerar ordet som ett medel att bilda begrepp varefter det blir en symbol för detta begrepp. Därför kan forskning i

ordets funktionella användning och utveckling belysa begreppsbildningen även om användning och utveckling är kvalitativt olika på varje åldersnivå. (ibid.)

3 Realisationen av kännetecknet 'plats' i samband med *höstflyttning*

I tabell 1 redogör jag årskursvis för hur många elever som har skrivit om 'höstflyttning', dvs. hur många skilda utsagor för 'höstflyttning' finns med i materialet samt hur många gånger kännetecknet 'plats' realiseras i utsagorna.

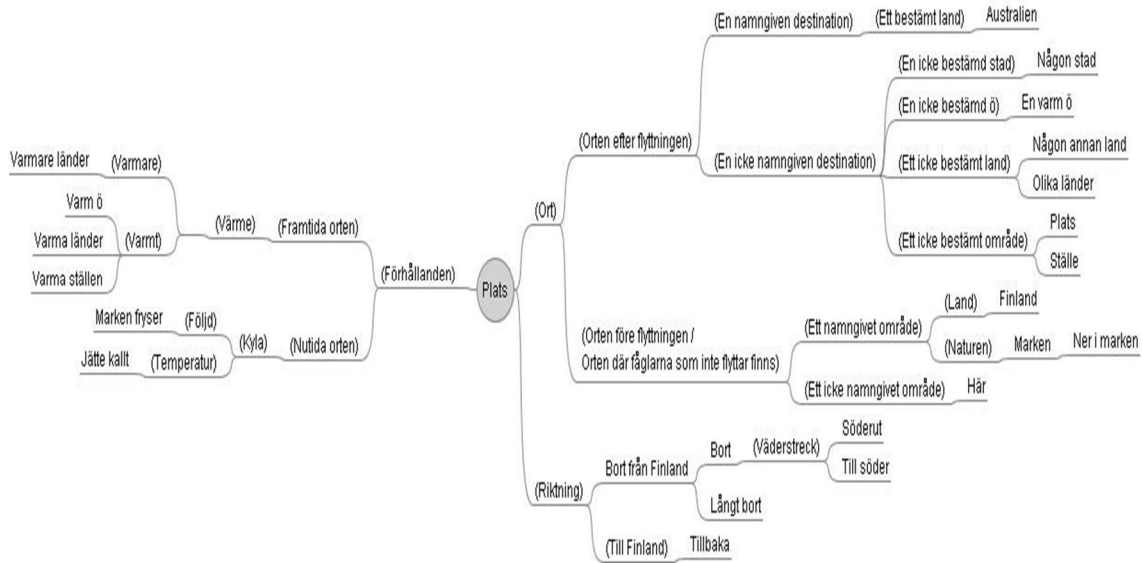
Tabell 1. 'Höstflyttning' i uppsatserna

Årskurs	3	6	9
Antalet och andelen (%) elever som har skrivit om 'höstflyttning'	36/116 (31,0 %)	52/119 (43,7 %)	55/109 (50,5 %)
Antalet och andelen (%) utsagor där kännetecknet 'plats' realiseras	32 (88,9 %)	52 (100,0 %)	55 (100,0 %)

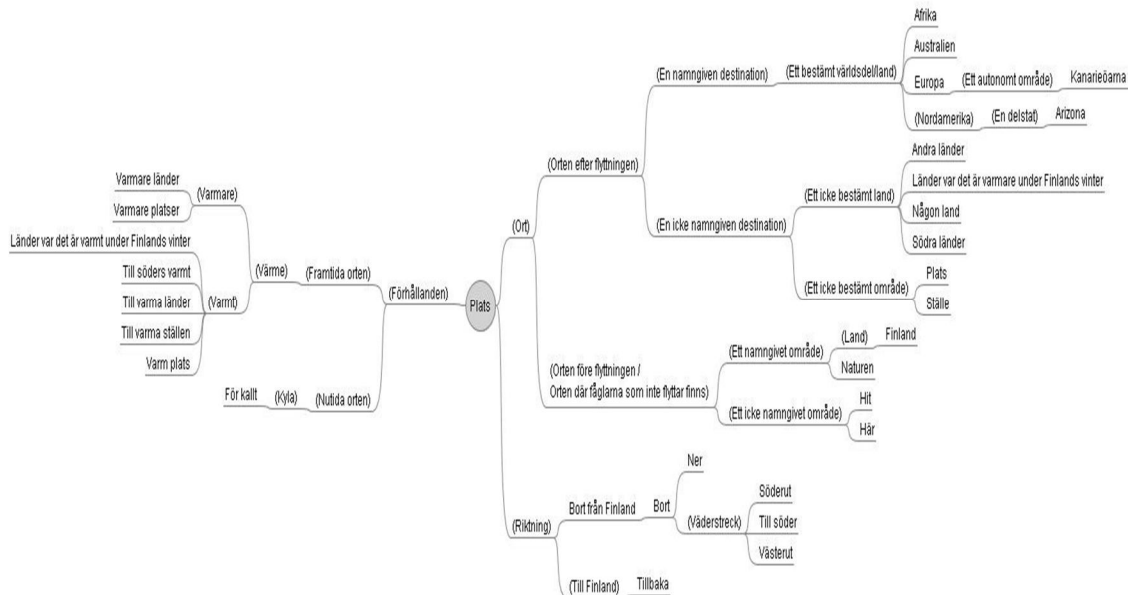
Beaktansvärt är att i både årskurs 6 och 9 realiseras kännetecknet 'plats' i alla utsagor i fråga om 'höstflyttning'. Härutöver realiseras 'plats' i hög grad i utsagor också i årskurs 3.

Det är naturligt att kännetecknet 'plats' realiseras i de flesta utsagorna därför att 'plats' är ett begreppsbyggande kännetecken gällande begreppet 'höstflyttning'. Till begreppets natur hör nära det faktum att det framtida läget skiljer sig från det ursprungliga. *Nationalencyklopedin* (1995) ger inte en egen definition på 'höstflyttning'. Däremot finns definitionen på en 'flyttfågel' med: "fågel som under en del av året lämnar sitt häckningsområde och uppsöker ett helt annat geografiskt område särsk. p.g.a. ändrad födotillgång, spec. under vintern (i arktiska och tempererade områden)." Begreppet *flyttning* definieras som ett "byte av bostad el. plats för verksamhet" (*Nationalencyklopedin* 1995). Dessa definitioner stöder det faktumet att kännetecknet 'plats' för det mesta realiserar i språkbadslevers uppsatser när de skriver om 'höstflyttning' i alla de undersökta årskurserna.

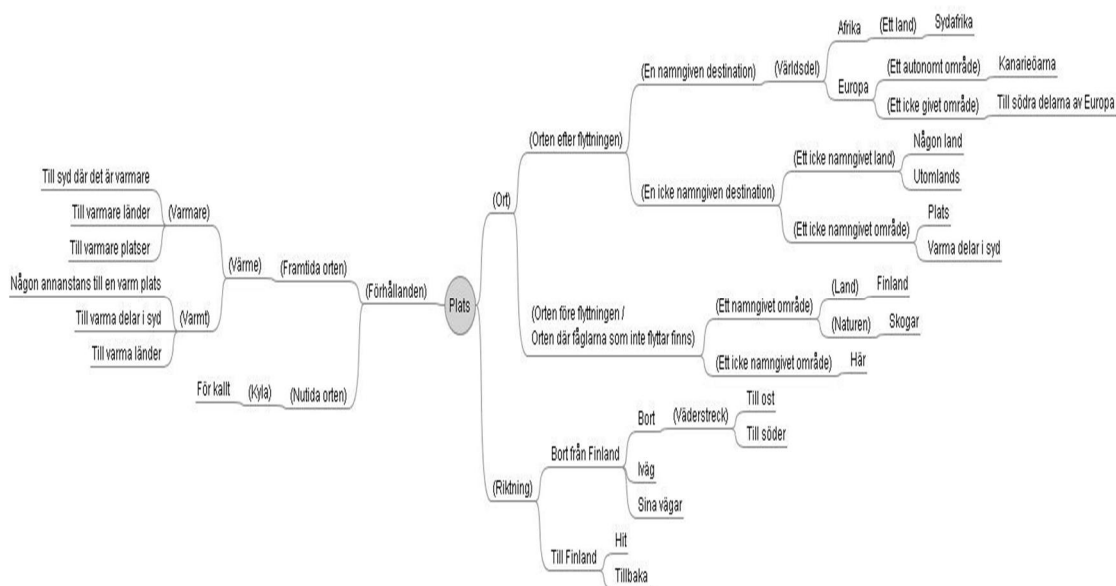
Utgående från hur kännetecknet 'plats' realiseras i språkbadslevernans uppsatser har jag ritat en begreppskarta för varje årskurs (3, 6, 9) skilt för sig (figurerna 1, 2 och 3). Namn på hjälpklasser, som finns med som hjälpmedel för att kunna skapa begreppskartan, står inom parentes. Eleverna har inte i sina uppsatser nämnt dessa hjälpklasser men för att kunna bygga upp en logisk helhet där relationerna mellan de olika utsagorna kommer tydligt fram måste hjälpklasserna finnas med i kartorna.

Figur 1. Kännetecknet 'plats' i årskurs 3 ('höstflyttning')

Figur 2. Kännetecknet 'plats' i årskurs 6 ('höstflyttning')

Figur 3. Kännetecknet 'plats' i årskurs 9 ('höstflyttning')

Vad beträffar kännetecknet 'plats' förekommer det i alla årskurser tre olika dimensioner vilka också finns i figurerna 1–3: 'ort', 'riktning' och 'förhållanden'. 'Orten' berättar om den destination dit fåglarna är på väg, som fåglarna flyttar tillbaka till på våren eller där fåglarna som överhuvud inte flyttar (vinterfåglarna) finns under vintern. 'Riktningen' ger information om åt vilket håll fåglarna börjar flyga eller om att fåglarna flyttar tillbaka till Finland efter övervintringen. 'Förhållandena' berättar om hurdana förhållanden det finns på den framtida orten där fåglarna övervintrar eller på den ort där fåglarna finns före flyttningen. I det följande diskuterar jag de viktigaste aspekterna som förekommer inom dessa dimensioner samt som i någon mån skiljer sig från varandra årskursvis.

Vissa begreppskännetecken är mer värda i begreppsbyggnaden än andra beroende på hurdan det undersökta begreppet är till sin natur. Detta syns också i fråga om dimensioner: vissa dimensioner är mer betydelsefulla än andra. Skillnaden mellan ett kännetecken och en dimension under ett visst kännetecken är liten. En orsak till detta kan vara att också kännetecken är egna begrepp (Nuopponen 1994: 61). Skillnaden mellan ett kännetecken och en dimension diskuteras med hjälp av två exempel senare i kapitlet.

Dimensionerna som betecknar kännetecknet 'plats' skiljer sig från varandra årskursvis i fråga om deras tematiska djup. Den största skillnaden mellan de undersökta årskurserna

finns i dimensionen 'ort' som ger information om den slutgiltiga destinationen dit fåglarna ska flytta.

Som det syns i figurerna 1–3 fördelas dimensionen 'ort' i två underkategorier i alla de undersökta årskurserna: 'orten efter flyttningen' och 'orten före flyttningen/orten där fåglarna som inte flyttar finns'. I årskurs 3 finns en enda namngiven destination i uppsatserna (*Australien*) vilket troligen är en följd av uppgiftsgivningen som var att skriva en uppsats med rubriken *Nu blir det vinter i Finland* till en australiensisk språkbadslev. Annars utvecklas elevernas kunskaper om den namngivna destinationen dit fåglarna ska flytta i både årskurs 6 och 9 vilket syns i figurerna 1–3: i årskurserna 6 och 9 namnger eleverna flera världsdelar, länder och områden där fåglarna övervintrar som t.ex. *Afrika*, *Sydafrika* och *Kanarieöarna*.

I årskurs 9 specificeras också benämningar på en icke namngiven destination dit fåglarna flyttar. Exempelvis använder eleverna i både årskurs 3 och 6 orden *plats* och *ställe* för att beskriva fåglarnas bestämmelseort medan eleverna i årskurs 9 använder endast ordet *plats* eller uttrycket *varma delar i syd* för att namnge fåglarnas bestämmelseort. Ordet *ställe* är enligt min mening ett mindre ämnesspecifikt ord än ordet *plats*. Detta stöds också av *Nationalencyklopedin* (1996) där 'ställe' definieras som "en plats ofta med visst innehåll el. viss funktion" medan 'plats' är ett "område med välbestämt läge och begränsad omfattning".

Dimensionen 'riktning' realiseras i uppsatserna i två underkategorier som beskriver två motsatta 'håll bort från Finland' och 'till Finland'. Eftersom det är fråga om 'höstflyttningen' är det naturligt att betoningen ligger på kategorin 'bort från Finland' där utsagorna vanligen realiseras i väderstreck eller i andra benämningar som syftar på riktningar som t.ex. *ner*. Det finns en skillnad i hur eleverna uttrycker dimensionen *riktning* i sina uppsatser: Ju äldre eleverna blir desto flera väderstreck finns med i utsagorna. Eleverna i årskurs 3 namnger endast ett väderstreck (*söder*) medan eleverna både i årskurs 6 och 9 namnger två väderstreck (i årskurs 6: *söder* och *väster*; i årskurs 9 *söder* och *ost*). Ytterligare använder eleverna i årskurs 6 ordet *ner* för att beskriva direktionen dit fåglarna är på väg.

I fråga om dimensionen 'riktning' har jag gjort en skillnad mellan utsagor av typen *till söder* och *söderut*. (I materialet förekommer det några enstaka gånger också utsagan *västerut* och *till ost*.) Denna skillnad har jag gjort därför att även om det är fråga om en och samma direktions skiljer sig benämningarna innehållsmässigt från varandra och därför är det på sin plats att hålla dem isär: Med hjälp av utsagan *till söder* betonas mer bestämmelseorten medan med hjälp av utsagan *söderut* betonas riktningen dit fåglarna är på väg. Detta stöds också av *Nationalencyklopedin* (1996) enligt vilken 'söderut' innefattar betydelsen "på vägen mot söder" medan 'söder' som substantiv syftar på "väderstreck som pekar mot solen vid dess middagshöjd på vårt eget halvklot". Eleverna i årskurser 3 och 6 använder båda uttryck medan eleverna i årskurs 9 använder endast uttrycket *till söder*. Eftersom eleverna i de högre årskurserna namnger flera destinationer dit fåglarna flyttar, antar jag också att det mer precisa uttrycket för väderstreck har att göra med elevernas utökade kunskaper om 'höstflyttning', dvs. att eleverna i årskurs 9 har mer kunskaper om fåglarnas slutgiltiga destination vilket också syns när eleverna anger väderstreck.

I fråga om dimensionen 'förhållanden' realiseras det två underkategorier i texten: 'temperaturen på den orten där fåglarna finns före flyttningen' och 'temperaturen på den framtida orten dit fåglarna flyttar'. På den framtida orten diskuterar eleverna värmen: i alla årskurser förekommer information om att det är antingen varmt eller varmare på den framtida orten dit fåglarna flyttar än på den orten var fåglarna för närvarande finns. På den nutida orten diskuterar eleverna naturligtvis kylan: I alla årskurser kommer det fram att det är kallt på den nutida orten. I årskurs 3 diskuteras ytterligare följden av kylan, dvs. att marken fryser.

Dimensionen 'förhållanden' är i viss mån svårförklarligare än de andra dimensionerna som förekommer i samband med kännetecknet 'plats'. Detta beror på att 'förhållanden' förekommer både som ett eget kännetecken som definierar begreppet 'höstflyttning' men också som en dimension under kännetecknet 'plats'. I båda exemplen nedan realiseras kännetecknet 'plats' i utsagorna. Exemplet skiljer sig dock från varandra med tanke på *hur* 'förhållanden' realiseras i utsagorna: i exempel 1 realiseras 'förhållanden' som ett eget kännetecken medan i exempel 2 realiseras 'förhållanden' som en dimension som ger

information om den slutgiltiga destinationen dit fåglarna flyttar, dvs. om kännetecknet 'plats'.

- (1) Fåglarna flyr också *genast när det blir lite kallare*. Fast finns ju också några fåglar som trivs här över vintern. (6PEA1)

I exempel 1 får kännetecknet 'plats' sitt uttryck i ordet *här* som syftar på orten där fåglarna som inte flyttar finns. Kännetecknet 'förhållanden' realiseras i utsagan i att fåglarna flyttar *genast när det blir lite kallare*.

- (2) Dågra fåglar flytter *till nån varmare landet* under vintern. (6FÅ20)

I exempel 2 realiseras kännetecknet 'plats' i uttrycket som berättar om destinationen dit fåglarna flyttar *till nån varmare landet*. I det samma uttrycket realiseras också dimensionen 'förhållanden' som ger information om temperaturen på bestämmelseorten. Det senare fallet förekommer mycket oftare i uppsatserna vilket säkert har att göra med naturen hos begreppet 'höstflyttning': bestämmelseorten med dess förhållanden är viktigare än förhållanden på fåglarnas egentliga häckningsområde.

'Förhållanden' realiseras i båda exempel antingen som ett eget kännetecken eller som en dimension under ett visst kännetecken. Sambandet mellan kännetecknet 'plats' och dimensionen 'förhållanden' är betydligt tätare i exempel 2 jämfört med sambandet mellan kännetecknet 'plats' och kännetecknet 'förhållanden' i exempel 1. Detta är en orsak till att jag har valt att räkna med 'förhållanden' som en egen dimension under kännetecknet 'plats' även om det också ett eget kännetecken som definierar begreppet 'höstflyttning'.

4 Slutdiskussion

I den här artikeln har jag diskuterat hur kännetecknet 'plats' realiseras i språkbadselevers uppsatser (i årskurser 3, 6 och 9) när de skriver om begreppet 'höstflyttningen'. Att använda terminologiska metoder på ett material vars logiska uppbyggnad är något bristfällig är utmanande speciellt eftersom det behövs flera hjälpklasser för att kunna bygga upp enhetliga helheter.

Vad beträffar begreppet 'höstflyttning' är 'plats' ett begreppsdefinierande kännetecken vilket bekräftas av både definitionen i *Nationalencyklopedin* (1995) och av den höga förekomsten av kännetecknet 'plats' i språkbadslevers uppsatser. I alla årskurser förekommer det tre olika dimensioner 'ort', 'riktning' och 'förhållanden' av kännetecknet 'plats' som berättar om kännetecknets semantiska innehåll. Att vissa dimensioner skiljer sig från varandra årskursvis i sitt tematiska djup antar jag att beror både på det faktum att elevernas ämnesspecifika och språkliga kunskaper samt deras förmåga att skapa och använda begrepp utvecklas ju äldre de blir samt på att vissa dimensioner är mer värda än vissa andra med tanke på det undersökta begreppet. Detta leder till att det i uppsatserna uppstår skillnader vad gäller vissa dimensioner medan de andra ser ut att vara nästan likadana oberoende av årskursen.

Dimensionen 'ort' med dess underkategori 'en namngiven destination' skiljer sig mest från varandra årskursvis. Detta antar jag beror på att bestämmelseorten vad gäller kännetecknet 'plats' är en av de viktigaste dimensionerna och skapar därför mest variation i uppsatserna. Dimensionen 'riktning' är mindre viktig i begreppsbildningen (jfr *Nationalencyklopedin* 1995) än dimensionen 'ort'. Att dimensionen 'riktning' är rikligt representerad i uppsatserna antar jag att beror på de transitiva verben *flytta* och *flyga* som oftast används för att beskriva 'höstflyttning' och vilka alltså kräver ett objekt. Dimensionen 'förhållanden' är mindre viktig i begreppsbildningen varför dess realisationer inte skiljer sig mycket från varandra årskursvis.

Litteratur

- Karma, Kai (1990). *Tilastollisen kuvauksen perusteet käyttäytymistieteissä*. Helsinki: Otava.
- Laurén, Christer, Johan Myking & Heribert Picht (1997). *Terminologi som vetenskapsgren*. Lund: Studentlitteratur.
- Mård-Miettinen, Karita, Nina Pilke, Jaana Puskala & Margareta Södergård (2006). Att undersöka kognitiva strukturer i språkbadslevers skriftliga uppsatser. I: *Svenskan i Finland* 9, 149–160. Red. Veikko Muittari & Matti Rahkonen. Kielten laitoksen julkaisuja 1. Jyväskylän yliopisto.
- Nationalencyklopedin. Ordbok A–Hz 1* (1995). Göteborg: Språkdata.
- Nationalencyklopedin. Ordbok Rekr–Övä 3* (1996). Göteborg: Språkdata.
- Nuopponen, Anita (1994). *Begreppssystem för terminologisk analys*. Acta Wasaensia No 38: Språkvetenskap 5. Vaasa: Vaasan yliopisto.
- Pilke, Nina (2000). Dynamiska fackbegrepp. Att strukturera vetande om handlingar och händelser inom teknik, medicin och juridik. Acta Wasaensia No 81. Språkvetenskap 15. Vasa universitet.

- Puskala, Jaana (2005). Nu blir det vinter. Att skriva om ett givet tema utgående från rubrik, stimulusord eller stimulusbilder. I: *Från översättning till etik. En festskrift till Irma Sorvali på hennes 60-årsdag den 15 oktober 2005*, 241–255. Red. Paula Rossi. Uleåborgs universitet.
- Pälvimäki, Elina (2009). Handlingar och händelser i språkbudselevens uppsatser i årskurs 6. I: *Översättningsteori, fackspråk och flerspråkighet. VAKKI-symposium XXIX. Vasa 13.–14.2.2009*, 352–362. Red. Mona Enell-Nilsson & Niina Nissilä. Vasa: VAKKI.
- Terminologins terminologi* (2006). Helsingfors: Terminologicentralen TSK.
- Vygotsky, Lev S. (2005). *Tänkande och språk*. Göteborg: Bokförlaget Daidalos AB.